

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Etapa locală, 17 ianuarie 2015, Hunedoara
Clasa a XI-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Niciun eseu nu va fi precedat de titlu și/sau motto.
- Timpul de lucru: 3 ore.
- Total: 120 de puncte

Citește cu atenție textele de mai jos.

A. „Începutul țărâlor acestora și neamului moldovenesc și muntenesc și câți sunt și în Țările Ungurești cu acest nume, români și până astăzi, de unde sunt și de ce seminție, de când și cum au dascălecat, aceste părți de pământ, a scrie, multă vreme la cumpănă au stătut sufletul nostru. Să înceapă osteneala aceasta, după atâta vechi de la discălecatul țărâlor cel dintâi de Traian împăratul Râmului, cu câteva sute de ani peste mie trecute, să sparie gândul. [...] A lăsa iarăș nescris, cu mare ocară înfundat neamul acesta de o seamă de scriitori, ieste inimii durere. Eu, iubite cetitoriule, nicăirea n-am aflat niciun istoric, nici latin, nici leah, nici ungar, și viața mea, Dumnezeu știe, cu ce dragoste pururea la istorii, iată și până la această vârstă, acum și slăbită. De aceste basne să dea seama ei și de această ocară. Nici ieste șagă a scrie ocară vécinică unui neam, că scrisoarea ieste un lucru vécinică. Cândă ocărăsc într-o zi pre cineva, ieste greu a răbda, dară în vechi? Eu voi da seama de ale mele, câte scriu. [...] Puternicul Dumnezeu, cinstite, iubite cetitoriule, să-ți dăruiască după aceste cumplite vremi anilor noștri, cânduva și mai slobode veacuri, întru care, pe lângă alte trebi, să aibi vreme și cu cetitul cărților a face iscusită zăbavă, că nu ieste alta și mai frumoasă și mai de folos în toată viața omului zăbavă decât cetitul cărților. Cu cetitul cărților cunoaștem pe ziditoriul nostru, Dumnezeu, cu cetitul laudă îi facem pentru toate ale lui cătră noi bunătăți, cu cetitul pentru greșalele noastre milostiv îl aflăm. Din Scriptură înțelegem minunate și vécinice fapte puterii lui, facem fericită viața, agonisim nemuritorii nume. Sângur Mântuitorul nostru, domnul și Dumnezeu Hristos, ne învață, zicând: *Ĉďěňřěňĺ đěňřěťř, adecă: Cercați scripturile. Scriptura departe lucruri de ochii noștri ne învață, cu acele trecute vremi să pricépem cele viitoare. Citeste cu sănătate această a noastră cu dragoste osteneală.*”

(Miron Costin, *Predoslovie, adecă cuvântare dintâi de descălecatul țărâi cel dintâi și a neamului moldovenesc*)

B. „Cu greu și cu strimt iaste neștine a da cap și începătură fieștecărui lucru, mai vârtos celuia când nici cum, nici de nicio parte ajutor iaste, nici știință de la alții, sau pomenire măcară să află ca o povață, făcându-se și ca o luminare arătându-se, ca să se poată ajuta cel ce nu știe de la cel ce știe și cele din întunerec să iasă la lumină. Că nici unul în lume nu iaste carele den sine numai să știe și nici unul nu au aflat nimic, până când n-au fost de altul învățat. Nici nimeni nu să poate domiri de niciun lucru, de nu mai nainte sau au văzut, sau au auzit, sau au cetit și de nu ca acelea, asemene ca acelea, măcar cât de puțin, și de nu același adevăr și de lucru ce poștește neștine, au zis, sau au scrisu, măcar cât de puțin și de altele, ca numai să se poată altul deștepta spre gândirea acelora și a altor lucruri încă destul iaste. Și carii ca acelea au făcut și au pomenit, cât de cât măcar, nemoarte mulțămite au auzit și în bună pomenire au rămas. [...] Această dară scădere mare și jale doar într-acest norod al neștiinței și al nevrerei să-l învețe fiind, iaste pricină, de astăzi, nu numai de răsul altora și de ocară suntem, ci și orbi, muți, surzi suntem de lucrurile și faptele celor mai de demult ce într-acest pământ s-au întâmplat și s-au făcut, cari de nevoie încă le era și ne iaste a le ști, pentru ca să putem și traiul vieții noastre a tocmi. Cum Nafclir în prologul Hronografului lui, ce face, zice: că frumos lucru iaste den greșalele altora să tocim viața noastră și nu ce alții au făcut să cercăm, ci ce bine făcut va fi, noi a urma să ne punem înainte. Și trebuie să știm ca pre cei buni și vrednici, carii vor fi fost bune faptele lor, să le pomenim bine, și pre ei să-i laudăm. Iar pre cei răi și făcători de rău, să-i blestemăm și să-i ocărăm aceea parte alegându-și în lume, cât au trăit, ca să-i rămâie. [...] Lăsăm, dară, fieștecărui a zice cum va vrea și a rade cum va pofti, de vreme ce nici le iaste sfiială, nici rușine de rușinile lor, nici nu gândesc, că toate lumeștile supuse sunt mutărilor și toate câte sunt umblă cu soroc și cum, că de obște iaste orbul noroc și viitoarele lucruri nevăzute sunt. Ci dar a acelora acum trecându-le, la ale noastre mă întorc a zice.”

(Constantin Cantacuzino, *Istoria Țării Rumânești*)

Subiectul I (40 de puncte)

Scrie un eseu de 600-900 de cuvinte în care să prezinți comparativ modul în care se conturează viziunea lui Miron Costin și a lui Constantin Cantacuzino despre menirea creatorului și relația acestuia cu cititorul, în cele două fragmente citate. În elaborarea eseului vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea comparativă a viziunii despre creație în cele două fragmente citate;
- analiza a câte două secvențe din fragmentele date, semnificative pentru evidențierea viziunii celor doi cronicari;
- prezentarea comparativă a mijloacelor de expresie și a procedeelelor formale (retorice, stilistice, de vocabular etc.) care deosebesc cele două texte;
- exprimarea unei opinii argumentate despre modul în care se reflectă viziunea celor doi cronicari în cronicile acestora.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul lucrării este la alegere.

Subiectul al II-lea (40 de puncte)

Scrie un eseu de 600 - 900 de cuvinte, în care să evidențiezi **relația dintre mit-realitate-literatură**, valorificând atât textele citate, cât și experiența ta culturală.

Notă! În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în *formularea tezei / a punctului de vedere* cu privire la temă, *argumentația* (cu 4 argumente / raționamente logice / exemple concrete etc.) și *concluzia / sinteza*.

Redactare (40 de puncte)

În vederea acordării punctajului pentru redactare, lucrarea ta trebuie să aibă cel puțin 1200 de cuvinte. Pentru redactarea întregii lucrări vei primi 40 de puncte (*organizarea ideilor în scris* – 8 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 10 puncte; *utilizarea limbii literare* – 6 puncte; *ortografia* – 4 puncte; *punctuația* – 4 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 4 puncte, *respectarea precizărilor privind numărul de cuvinte* – 4 puncte).

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Etapa locală, 17 ianuarie 2015, Hunedoara

Clasa a XI-a

Barem de corectare și de notare

ATENȚIE!

Lucrările care conțin eseuri cu titlu și/sau motto vor fi notate cu 0 puncte, autorii acestora fiind descalificați.

Subiectul I (40 de puncte)

Prezentarea comparativă a modului în care se conturează viziunea lui Miron Costin și a lui Constantin Cantacuzino despre menirea creatorului și relația acestuia cu cititorul, în cele două fragmente citate.

1. Prezentarea comparativă a viziunii despre creație în cele două fragmente citate (prezentarea detaliată și nuanțată, prin abordare comparativă, a viziunii în fiecare fragment citat: 4p. + 4p. = 8 p. / prezentarea ezitantă realizată prin abordare comparativă: 2 p. + 2 p. = 4 p. / încercarea de prezentare, tendința de a povesti: 1 p.; existența unei perspective comparative: 2 p. **10 puncte**

2. Analiza comparativă a câte două secvențe din fragmentele citate, semnificative pentru evidențierea viziunii celor doi cronicari: 4p. + 4p. = 8 p. / analiza ezitantă a două secvențe din fragmentele citate: 2 p. + 2 p. = 4 p.; existența unei perspective comparative: 2 p. **10 puncte**

3. Prezentarea comparativă a mijloacelor de expresie și a procedeelelor formale (retorice, stilistice, de vocabular etc.) specifice celor două texte: prezentarea comparativă a mijloacelor de expresie și a procedeelelor formale specifice celor două texte: 4p. + 4p. = 8 p. / prezentarea ezitantă a mijloacelor de expresie și a procedeelelor formale specifice celor două texte, cu exemple: 2 p. + 2 p. = 4 p. / încercarea de prezentare, tendința de a povesti: 1 p.; existența unei perspective comparative: 2 p. **10 puncte**

4. Exprimarea unei opinii argumentate cu privire la reflectarea viziunii celor doi autori în operele acestora: exprimarea nuanțată a unei opinii argumentate despre modul în care se reflectă viziunea autorilor despre creație în operele acestora: 4p. + 4p. = 8 p. / prezentarea ezitantă a unei opinii: 2 p. + 2 p. = 4 p. / încercarea de prezentare, tendința de a povesti: 1 p.; existența unei perspective comparative: 2 p. **10 puncte**

Notă! Punctajul nu se acordă în cazul în care opinia formulată nu vizează subiectul propus.

Subiectul al II-lea (40 de puncte)

Formularea tezei / a punctului de vedere cu privire la tema propusă (*formularea tezei / a punctului de vedere cu privire la temă; logica ideilor / a premiselor demersului; enunțarea clară a problematicii eseului; capacitatea de sinteză și de abstractizare: 8 p.; încercare de formulare a tezei / a punctului de vedere cu privire la temă; imperfecțiuni în enunțarea problematicii eseului; încercări de sinteză și de abstractizare: 4 p.; încercarea de formulare a unui punct de vedere, dar nerelevant în raport cu tema propusă: 2 p.*) **8 puncte**

Formularea și dezvoltarea a patru argumente în sprijinul ideii enunțate în premisă, ilustrate prin exemplificări din textele suport și din cinematografie, muzică etc.) (*formularea corectă / nuanțată a fiecărui argument și susținerea acestuia prin referire la textele suport și din experiența culturală; demers logic / corelarea exemplificărilor cu ideile enunțate; argumentare pertinentă: câte 6 p. pentru fiecare argument (6 p. + 6 p. + 6 p. + 6 p.): 24 p.; formularea parțial corectă / adecvată a fiecărui argument și susținerea acestuia prin referire la textele suport și din experiența culturală; corelarea exemplificărilor cu ideile enunțate; argumentare incompletă: câte 3 p. pentru fiecare argument (3 p. + 3 p. + 3 p. + 3 p.): 12 p.; încercare de formulare a argumentelor și de susținere a acestora, prin referire la textele suport și din experiența culturală: câte 1 p. (1 p. + 1 p. + 1 p. + 1 p.): 4 p.*) **24 de puncte**

Concluzia / sinteza: concluzie care nuanțează ipoteza, logic impusă de argumentele formulate; viabilitatea demersului argumentativ; capacitate de sinteză și de persuasiune: 8 p.; concluzie pertinentă, convergentă cu demersul argumentativ, dar fără nuanțare a ipotezei, lipsită de dimensiune persuasivă; încercare de formulare a concluziei: 1 p. **8 puncte**

Redactare – 40 de puncte

Organizarea ideilor în scris

8 puncte

· *existența celor trei părți componente – introducere / ipoteză, cuprins / argumentație, încheiere / concluzie – 6 p. (1 p. + 1 p. + 1 p. = 3 p. – sb. I; 1 p. + 1 p. + 1 p. = 3 p. – sb. al II-lea); text clar organizat, coerent, succesiune logică a ideilor, cu echilibru între cele trei componente, construcția paragrafelor subliniază ideile – 2 p. (1 p. – sb. I + 1 p. – sb. al II-lea)*

Abilități de analiză, de interpretarea și de argumentare

10 puncte

· *relația adecvată idee-argument – 3 p.; argumente convingătoare, personale, utilizarea unui suport critic în manieră ponderată, relevantă – 4 p.; abilități de interpretare: 3 p.;*

· *relația adecvată idee-argument – 3 p.; argumente convingătoare, dar cu utilizarea unui suport critic în manieră exagerată, adesea irelevantă, epatantă – 2 p.; abilități de interpretare dependente exclusiv de suportul critic, eclecticism exagerat: 2 p.;*

· *relația idee-argument este fragmentată – 1 p.; argumentele sunt schematice, secvențiale, inconsistente – 1 p.; inserarea unor citate critice nerelevante, necomentate – 1 p.; elemente de interpretare lipsite de relevanță – 1 p.;*

· *afirmații nesusținute prin argumente; idei irelevante, schematism, inserarea citatelor nerelevante, necomentate – 1 p.*

Utilizarea limbii literare (*Stil și vocabular adecvate conținuturilor eseului; claritatea enunțului; varietatea lexicului; sintaxă adecvată: 6 p.; stil și vocabular parțial adecvate, cu ezitări în selectarea cuvintelor: 3 p.; vocabular restrâns, monoton sau vocabular prețios, folosirea excesivă a neologismelor, folosirea jargonului critic fără justificare: 1 p.*)

6 puncte

Ortografia (*0-1 erori: 4 p.; 2 erori: 2 p.; 3 sau mai multe erori: 0 p.*)

4 puncte

Punctuația (*0-1 erori: 4 p.; 2 erori: 2 p.; 3 sau mai multe erori: 0 p.*)

4 puncte

Așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea (2 p. + 2 p.)

4 puncte

Respectarea precizărilor privind numărul de cuvinte (2 p. + 2 p.)

4 puncte

Notă! Inserarea de citate critice etc., necomentate, nerelevante pentru tema dată atrage după sine neacordarea punctajului maxim.

NOTĂ! Nu se acordă fracțiuni de punct.